

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

~~Зав. кафедрою~~ к.е.н., доц.

 Лариса БОЛТЯНСЬКА

«25» серпня 2020р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Економіка і організація торгівлі»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (на основі
повної загальної середньої освіти та ОКР «Молодший спеціаліст»)

факультет економіки та бізнесу

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка і організація торгівлі» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (на основі повної загальної середньої освіти та ОКР «Молодший спеціаліст») – Мелітополь, ТДАТУ. 2020 - 15 с.

Розробник: Болтянська Л.О., к.е.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Підприємництво, торгівлі та біржова діяльність»

Протокол від «25» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

 Лариса БОЛТЯНСЬКА

«25» серпня 2020р.

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (на основі повної загальної середньої освіти та ОКР «Молодший спеціаліст»)

Протокол №2, від «23» вересня 2020 року

Голова Анна КОСТЯКОВА

« 23» вересня 2020 року

1. ОПИС ПРЕДМЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (шифр і назва)	обов'язкова	
Загальна кількість годин – 150 годин	Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Курс	Семестр
Змістових модулів - 2		3-й	5-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 5 год. самостійна робота студента – 6,4 год.	Ступень вищої освіти: «Бакалавр» (на основі повної загальної середньої освіти та ОКР «Молодший спеціаліст»)	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	22 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	30 год.
		Семінарські заняття	2 год.
		Самостійна робота	96 год.
		Форма контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу: сформувати уявлення про економічні засади функціонування торговельного підприємства, оцінювання організації діяльності, його економічних ресурсів, результатів та ефективності функціонування.

Завдання курсу: формування знань щодо сутності ринку товарів і послуг, ролі і значення торгівлі в національній економіці; особливостей організації діяльності торговельного підприємства та формування його економічних ресурсів; оволодіння методичними підходами до оцінювання економічних ресурсів торговельного підприємства, витрат, результатів та ефективності його діяльності.

Предмет: є економічний механізм організації та функціонування торговельного підприємства, використання його ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів торгівельної діяльності.

В результаті вивчення дисципліни **студент повинен**

знати:

- сутність ринку товарів і послуг, роль і значення торгівлі в національній економіці;
- економічну характеристику окремих видів торговельної діяльності;
- основні напрямки його господарсько-фінансової діяльності;
- організаційні структури торгівлі, види та форми торгівельної діяльності;
- складові ресурсного потенціалу підприємства та шляхи його ефективного використання;
- особливості формування товарообороту підприємств оптової і роздрібно торгівлі;
- механізм формування економічних результатів господарсько-фінансової діяльності торговельного підприємства;
- методичні підходи щодо оцінювання економічних ресурсів торговельного підприємства, витрат та результатів ефективності його діяльності;
- шляхи підвищення ефективності господарської діяльності торговельного підприємства.

вміти:

- характеризувати поняття торгівлі, комерційного підприємництва, визначати види її діяльності;
- аналізувати та прогнозувати торговельний оборот на внутрішньому та зовнішньому ринках, здійснювати моніторинг кон'юнктури споживчого ринку, факторів, що впливають на його формування;
- характеризувати специфіку функціонування роздрібних та оптових торговельних підприємств, визначати функції та особливості посередницьких торговельних підприємств;
- аналізувати та планувати обсяги діяльності;
- визначати необхідні ресурси та оцінювати результативність їх використання;
- характеризувати товарні запаси та здійснювати їх нормування;
- оцінювати та планувати витрати обігу торговельного підприємства та характеризувати раціональні напрями їх скорочення;
- визначати показники результативності та ефективності діяльності торговельного підприємства, джерела їх підвищення;
- визначати рівень конкурентоспроможності та характеризувати види ризиків і фактори впливу на торговельну діяльність.

бути ознайомленими: з законодавчими актами України з проблем ефективної діяльності торговельних підприємств в ринкових умовах; з закордонним досвідом щодо форм і методів організації та торговельної діяльності підприємств в сучасних умовах.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Економіка і організація торгівлі, як вид економічної діяльності, товарооборот торговельного підприємства

Тема 1. Ринок товарів, значення, сутність та функції торгівлі.

Ринок: сутність, функції, форми і структура ринку, оцінка потенціалу і місткості ринку, сутність торговельного підприємництва, його суб'єкти та функції, система та механізм функціонування торговельного підприємництва.

[17,19,20,22,26,27,31,32,34,35,36,37,38,40,41,42,43,45,47,49,51,60]

Тема 2. Організація структури торгівлі, види форм суб'єктів торгової діяльності.

Основні елементи та організаційна структура торгівлі, організаційні моделі в сфері торгівлі, функції та класифікація торгових підприємств, суб'єкти сфери роздрібної та оптової торгівлі, види організаційно-правових форм суб'єктів торгової діяльності, методи і форми державного регулювання торгівлі.

[20,22,26,27,31,36,37,38, 41,42,43,45,47,49,60]

Тема 3. Економічна характеристика роздрібно – торговельних підприємств.

Сутність, зміст та особливості роздрібної торгівлі, види та класифікація торгових об'єктів, комерційні стратегії торгової мережі роздрібної торгівлі та спеціалізація торгової мережі.

[17,19,20,22, 31,32,34,35,36,37,43,45,47,49,51,60]

Тема 4. Економічна характеристика оптової торгівлі.

Сутність та різновиди оптової торгівлі, структура оптової торгівлі та її функції, види оптових підприємств їх класифікація, організаційні основи підприємництва в оптовій торгівлі: організація закупівлі товарів та організація збуту.

[17,19,20,26,27,31,32,34,35,36,37,41,42,43,45,47, 60]

Тема 5. Посередницька діяльність торгівлі

Посередництво як вид підприємницької діяльності, функції посередницьких структур, функції та класифікація оптових посередників, види посередників, особливості здійснення операції щодо продажу товарів за участю посередників, організатори оптового обороту, їх роль та функції у формуванні оптового ринку.

[22,26,27,31,32,34,40,41,42,43,45,47]

Тема 6. Товарооборот торговельних підприємств.

Сутність, види та характеристики товарообороту торговельних підприємств, товарооборот оптових торговельних підприємств, товарооборот роздрібних торговельних підприємств, показники роздрібного товарообороту та їх планування, товарооборот в системі показників ефективності комерційної діяльності торговельного підприємства.

[22,26,27,31,32,34,35,36, 41,42,43,45, 51,60]

Змістовий модуль 2. *Формування та використання ресурсів, витрати та результативність діяльності торговельного підприємства*

Тема 7. Характеристика товарних запасів та їх нормування

Сутність та склад товарних запасів торгового підприємства, показники, що характеризують стан товарних запасів торгового підприємства, фактори, що визначають розмір та швидкість обороту товарних запасів, механізм та методи нормування товарних запасів.

[17,20,22,26,27,31,32,34,38,40,41,42, 47,49,60]

Тема 8. Персонал торгових підприємств, організація оплати праці в торгівлі.

Характеристика персоналу торгового підприємства, продуктивність праці працівників торгового підприємства: система показників, методика їх визначення, оплата праці працівникам торгового підприємства, планування фонду заробітної плати.

[20,22,26,32,34,35,38,40,41,42,43,45,47,49,51,60]

Тема 9. Витрати торговельного підприємства

Поняття, сутність та класифікація витрат торговельного підприємства, номенклатура витрат обігу торгового підприємства, планування витрат обігу торгового підприємства, показники економічності господарської діяльності торговельного підприємства.

[17,19,20,22,26,27,31, 37,38,40,41,42,43,45,47]

Тема 10. Фінансові результати діяльності торговельних підприємств.

Економічний зміст прибутку торгового підприємства, джерела його утворення, рентабельність та показники, що її характеризують, механізм формування та чинники, що формують прибутки та рентабельність торгового підприємства,

[26,27,31,32,34,35,36,37, 42,43,45,47,49,51,60]

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			
			годин			бали в
			Лк.	Пр.	СРС	
Змістовий модуль 1. Економіка і організація торгівлі, як вид економічної діяльності, товарооборот торговельного підприємства						
1	Лекція 1	Ринок товарів, значення, сутність та функції торгівлі.	2			2
	Семінарське заняття 1	Ринок товарів, значення, сутність та функції торгівлі.		2		1
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
2	Лекція 2	Організація структури торгівлі, види форм суб'єктів торгової діяльності.	2			2
	Практична робота 2	Організація структури торгівлі, види форм суб'єктів торгової діяльності.		2		1
	Самостійна робота 2	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
3	Лекція 3	Економічна характеристика роздрібно – торговельних підприємств	2			2
	Практична робота 3	Економічна характеристика роздрібно – торговельних підприємств		4		2
	Самостійна робота 3	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
4	Лекція 4	Економічна характеристика оптової торгівлі.	2			2
	Практична робота 4	Економічна характеристика оптової торгівлі.		4		1
	Самостійна робота 4	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
5	Лекція 5	Посередницька діяльність торгівлі	2			2
	Практична робота 5	Посередницька діяльність торгівлі		2		1
	Самостійна робота 5	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі			8	1

6	Лекція 6	Товарооборот торговельних підприємств.	2			2
	Практична робота 6	Товарооборот торговельних підприємств.		2		1
	Самостійна робота 6	Виконання практичного завдання та робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
7-8	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I			8	
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль I				10
<i>Всього за змістовий модуль I</i>			12	16	56	35
Змістовий модуль 2. Формування та використання ресурсів, витрати та результативність діяльності торговельного підприємства						
9-10	Лекція 7	Характеристика товарних запасів та їх нормування	4			2
	Практична робота 7	Характеристика товарних запасів та їх нормування		4		2
	Самостійна робота 7	Виконання практичного завдання та робота на навчально-інформаційному порталі			8	2
11	Лекція 8	Персонал торгових підприємств, організація оплати праці в торгівлі.	2			3
	Практична робота 8	Персонал торгових підприємств, організація оплати праці в торгівлі.		4		2
	Самостійна робота 8	Виконання практичного завдання та робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
12	Лекція 9	Витрати торговельного підприємства	2			2
	Практична робота 9	Витрати торговельного підприємства		4		2
	Самостійна робота 9	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі			8	2
13	Лекція 10	Фінансові результати діяльності торговельних підприємств.	2			3
	Практична робота 10	Фінансові результати діяльності торговельних підприємств.		4		2
	Самостійна робота 10	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі			8	2

14- 15	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК II			8	
	ПМК II	Підсумковий контроль за змістовий модуль II				10
Всього за змістовний модуль 2			10	16	40	35
Разом ПМК1 та ПМК2			22	32	96	70
Екзамен						30
Разом						100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Ринок: сутність, функції, форми і структура ринку.
2. Оцінка потенціалу і місткості ринку.
3. Сутність торговельного підприємництва.
4. Суб'єкти та функції торговельного підприємництва.
5. Система та механізм функціонування торговельного підприємництва.
6. Основні елементи та організаційна структура торгівлі.
7. Організаційні моделі в сфері торгівлі.
8. Функції та класифікація торгових підприємств.
9. Суб'єкти сфери роздрібної та оптової торгівлі.
10. Види організаційно-правових форм суб'єктів торгової діяльності.
11. Методи і форми державного регулювання торгівлі.
12. Сутність та зміст роздрібної торгівлі
13. Особливості роздрібної торгівлі.
14. Види та класифікація торгових об'єктів.
15. Комерційні стратегії торгової мережі роздрібної торгівлі.
16. Спеціалізація торгової мережі.
17. Сутність та різновиди оптової торгівлі.
18. Структура оптової торгівлі.
19. Функції оптової торгівлі.
20. Види оптових підприємств їх класифікація.
21. Організаційні основи підприємництва в оптовій торгівлі.
22. Організація закупівлі товарів.
23. Організація збуту товарів.
24. Посередництво як вид підприємницької діяльності.
25. Функції посередницьких структур.
26. Функції та класифікація оптових посередників.
27. Види посередників.
28. Особливості здійснення операції щодо продажу товарів за участю посередників.
29. Організатори оптового обороту.
30. Функції у формуванні оптового ринку.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Сутність товарообороту торговельних підприємств.
2. Види та характеристики товарообороту торговельних підприємств.

3. Товарооборот оптових торговельних підприємств.
4. Товарооборот роздрібних торговельних підприємств.
5. Показники роздрібногo товарообороту.
6. Планування товарообороту.
7. Товарооборот в системі показників ефективності комерційної діяльності торговельного підприємства.
8. Сутність та склад товарних запасів торгового підприємства.
9. Показники, що характеризують стан товарних запасів торгового підприємства.
10. Фактори, що визначають розмір та швидкість обороту товарних запасів.
11. Механізм та методи нормування товарних запасів.
12. Характеристика персоналу торгового підприємства.
13. Продуктивність праці працівників торгового підприємства: система показників, методика їх визначення.
14. Оплата праці працівникам торгового підприємства.
15. Планування фонду заробітної плати.
16. Поняття, сутність та класифікація витрат торговельного підприємства.
17. Номенклатура витрат обігу торгового підприємства.
18. Планування витрат обігу торгового підприємства.
19. Показники економічності господарської діяльності торговельного підприємства.
20. Економічний зміст прибутку торгового підприємства.
21. Джерела утворення прибутку.
22. Рентабельність та показники, що її характеризують.
23. Механізм формування та чинники, що формують прибутки та рентабельність торгового підприємства.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України: [Текст]: офіц. текст: [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 р.: станом на 1 січ. 2006 р.]. – К.: Мін-во Юстиції України, 2006. – 124 с. – ISBN 966-7630-14-5.
2. Господарський кодекс України [Текст]: офіц. текст: за станом на 20 січ. 2007 р. – Х.: Одіссей, 2007. – 240с. – ISBN 966-633-516-6.
3. Про акціонерні товариства [Текст]: Закон України від 17 вер. 2008 р. №514-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2008, N 50-51, ст. 384.
4. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991р., зі змін. і доп.// посібник з реформування сільськогосподарства та переробних підприємств. - [2-ге вид., доп.]. – К.: ІАЕ УААН, 2000. – С. 204-249
5. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України // Урядовий кур'єр. - 2012.-12 лютого. – №20
6. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців [Текст]: Закон України від 15 трав. 2003 р. №755-IV // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2003, N 31-32, ст. 263.
7. Про холдингові компанії в Україні: Закон України// Відомості Верховної Ради України .- 2001.- № 47. – С513-523
8. Про внесення змін до Закону України «Про якість та безпеку харчових продуктів та продовольчої сировини»: Закон України // Урядовий кур'єр. _ 2005.-26жовтня.-№203
9. Про інноваційну діяльність: Закон України від 25.03.2005 № 2505/IV [Електронний ресурс].- Режим доступу www.rada.gov.ua.
10. Про захист економічної конкуренції: Закон України // Урядовий кур'єр .- 2011.- 21 березня. - №50
11. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні [Текст]: Закон України від 22 березня 2012 р. № 4618-VI // Голос України. – 2012 – 18 квітня, N 70.
12. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 25.03.2005 №2505/IV[Електронний ресурс]. – Режим доступу www.rada.gov.ua.
13. Про оплату праці: Закон України// Закони України. - К.: Ін-т законодавства, 1997. – Т.8.-С.210-218
14. Про стандартизацію: Закон України від травня 2011 р. // Закони України . – Т.10 – С.150-161.
15. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI : за станом на 01.01.2017р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon2.rada.gov.ua](http://zakon2.rada.gov.ua).
16. Андреева Л.О. Ефективність торговельної діяльності аграрних підприємств/ Л.О. Андреева, О.І. Лисак // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс». – 2017. – № 1-2 (33-34). – С. 69-80.
17. Андреева Л.О. Методичні аспекти формування товарної політики підприємства/ Л.О. Андреева //Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс». – 2017. – № 3-4 (35-36).
18. Андреева Л.О. Моделювання конкурентоспроможності продукції / Л.О. Андреева // Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки) – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2014. – № 3 (27). С. 57-59.

19. Андреева Л.О. Моделювання роботи економічного механізму маркетингу / Л.О. Андреева // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) / За ред. М.Ф. Кропивка. – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2013. – № 2 (18), том 5. – с. 7-14
20. Апопій В. В., Міщук І. П., Ребицький В. М. та ін. Організація торгівлі: підручник / І. П. Міщук, В. М. Ребицький та ін.; За ред. В. В. Апопія. - 2-ге вид. – Київ: ЦНЛ, 2005. - 615 с.
21. Апопій В. В. Комерційна діяльність: підруч. / За ред. В. В. Апопія. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Знання, 2008. – 558 с.
22. Балджи М.Д. Економіка і організація торгівлі: навчальний посібник// М.Д.Балджи, І.А.Допіра, В.О. Однолько. – Київ: Кондор-видавництво, 2017.-368с.
23. Болтянська Л.О. Від вибору бізнес-ідеї до її реалізації //Л.О.Болтянська, В.М. Тебенко //Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки) / За ред. Л.В. Синяєвої.- Мелітополь 2017. С. 20-27
24. Болтянська Л.О. Організаційно-економічні основи формування та розвитку аграрного ринку /Л.О.Болтянська //Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки) / За ред. Л.В. Синяєвої.- Мелітополь 2016. - №2 (31). - С. 33-38
25. Болтянська Л.О. Організація самостійної роботи студентів засобами інформаційних технологій/Болтянська Л.О., Болтянський Б.В./ Удосконалення освітньо-виховного процесу в вищому навчальному закладі. Випуск 20 / Збірник науково-методичних праць/ Таврійський державний агротехнологічний університет – Мелітополь, 2017. – 188 с. С 34-39
26. Болтянська Л.О. Проблеми та тенденції розвитку внутрішньої торгівлі Запорізької області [Електронний ресурс] / Л.О. Болтянська, В.М. Тебенко / Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. - №17. Режим доступу до статті: <http://global-national.in.ua/issue - c.525-530>
27. Болтянська Л.О. Сучасні тенденції розвитку підприємництва в Україні / О.І. Лисак, Л.О. Андреева, Л.О. Болтянська / ADVANCES OF SCIENCE. Proceedings of articles the international scientific conference Czech Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv, 28 September 2018. – С. 1357-1366.
28. Болтянська Л.О. Формування ринкової ціни плодової продукції [Текст] / Л. О. Болтянська //Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства / ХНТУСГ. - Харків, 2007. -Вип. 52: Економічні науки. - С. 85-90
29. Болтянська Л.О.Теоретичні засади механізму ціноутворення продукції садівництва// // Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки) №1 (17) Том 2, Мелітополь 2012, с. 54-59
30. Від ідеї до власної справи: Навч. посібник. /А.С.Коноваленко, Л.О.Болтянська, Д.М. Трачова та інш. - Мелітополь.: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2017 – 278с.
31. Власова Н.О. Економіка торгівлі: навч. посіб. / Н.О. Власова, М.В. Чорна, В.А. Гросул та ін. – Х.: ТОВ «Видавництво «СВІТ КНИГ», 2014. - 520 с.
32. Герасимчук З. В. Організація та технологія торгівлі: навч. посіб. / Мін. освіти і науки України. Луцький держ. техн. ун-т / З. В. Герасимчук, Л. Л. Ковальська, І. М. Вахович. – Луцьк: «Надстир'я», 2005. – 324 с.
33. Грицаєнко М. І. Підприємство як джерело інноваційної діяльності в аграрній сфері [Електронний ресурс] / М. І. Грицаєнко // Ефективна економіка. – 2014. – №12. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/>
34. Економіка підприємства: Навчальний посібник. / Л.О. Болтянська, Л.О. Андреева, О.І. Лисак. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 668 с.

35. Економіка та організація інноваційної діяльності: Навч. посібн. - 1 вид. / В.М. Тебенко / Вид-во: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс». 2014. – 302 с.
36. Економіка торговельного підприємства : курс лекцій / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підпр. і торгівлі ; С.В. Волошина. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 93 с.
37. Завадських Г.М., Тебенко В.М. Проблеми та тенденції розвитку роздрібно торгівлі Запорізького регіону / Г.М. Завадських, В.М. Тебенко Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки), 2017.- №1 (33).- С.105 - 113.
38. Завадських Г.М., Тебенко В.М. Сучасний стан та перспективи розвитку біржового товарного ринку України // Г.М. Завадських, В.М. Тебенко Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету № 1 (36), 2018. - С.145 - 154.
39. Криковцева Н. О., Козакова О. Б., Саркісян Л. Г. та ін. Комерційна діяльність: навч. посіб. / Н. О. Криковцева, О. Б. Козакова, Л. Г. Саркісян та ін. – К.: ЦУЛ, 2007. – 296 с.
40. Лисак О.І. Перспективи розвитку електронної комерції в Україні / О.І. Лисак / Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки) – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс». – 2017. – №3 (35). – С. 46-55.
41. Лігоненко Л.О. Економіка торговельного підприємства: методика розв'язання практичних завдань: навч. посіб. / Л.О. Лігоненко, І.В. Височин. – К.: КНЕУ, 2010. - 456 с.
42. Лігоненко Л.О. Економіка торгівлі (у рисунках, схемах та таблицях): навч.посіб. / Л.О. Лігоненко, А.М. Носуліч, Н.М. Новікова. - К.: КНЕУ, 2014. - 228с.
43. Мазаракі А.А. Економіка торговельного підприємства / А.А. Мазаракі, Л.О. Логіненко, Н.Н. Ушакова ; під ред. Н.М. Ушакової. - К.: Хрещатик, 1999 . - 800 с.
44. Марцин В.С. Економіка торгівлі: підруч. / В.С. Марцин. – К: Знання, 2006. – 402 с.
45. Марцин В.С. Економіка торгівлі: Підручник. – 2-ге видання. Випр. і доп. – К.: Знання, 2008.- 603 с
46. Мерчандайзинг: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.А. Мазаракі, Н.Б. Ільченко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 292 с.
47. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності / Наказ Міністерства економіки України від 02.03.2010р. №226. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://me.gov.ua>.
48. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. №73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon4.rada.gov.ua](http://zakon4.rada.gov.ua).
49. Практикум з економіки підприємства: електр. навч. посіб./ Л.О. Андреева, Л.О.Болтянська, О.І Лисак. // – 2018. – 244 с.
50. Прус Ю. О. Ціни реалізації як чинник підвищення ефективності використання аграрного потенціалу регіону / Ю. О. Прус // Проблеми управління економічним потенціалом регіонів: зб. наук. праць всеукр. наук.-практ. конф. – Запоріжжя: ЗНУ, 2015. – С.37-39.
51. Регіональна економіка: Навчальний посібник. / Г.М. Завадських. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 556 с.
52. Статистика: навчальний посібник / Г. П. Педченко. — Мелітополь: Колор Принт, 2018. — 266 с.
53. Степанова Г.С., Вініковецька Ж.С. Економіка торговельного підприємства: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації. – К.: 2006. -274 с

54. Тебенко В.М., Власюк Ю.О., Грибова Д.В., Біляєв С.С. Вплив поширення малого бізнесу на динаміку частки витрат на оплату праці у доданій вартості провідних галузей економіки України / В.М Тебенко., Ю.О. Власюк, Д.В. Грибова, С.С. Біляєв / Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики №3 (26), 2018. – с.123-132.
55. Ткачук С.В. Торговельне підприємництво [Електронний ресурс]: конспект лекцій для студ. напряму підготовки 6.030510 "Товарознавство і торговельне підприємництво" денної форми навч. / С.В. Ткачук, І.В. Ніколаєнко. - К.: НУХТ, 2014. - 129 с.
56. Фролова Л.В. Економіка торговельного підприємства: компендіум і практикум: навч. посіб. / Л.В. Фролова, Т.В. Кореніцина, Л.В. Шаруга. - Донецьк: ДонНУЕТ, 2013. - 248с.
57. Фролова Л.В. Економіка торгового підприємства: уч. посіб. / Фролова Л.В., Головинов Н.И., Воскобоева Е.В., Шаруга Л.В. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2010. – 274 с.
58. Шабуня О.Н. Економіка торгівлі: учебно-методический комплекс/ О.Н.Шабуня.- Минск:БГАТУ, 2017.-136с.
59. Яковлев Ю.П. Економіка торгівлі з використанням інформаційних технологій: навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 376 с.
60. Яковлев Ю.П. Економіка торгівлі: Навчальний посібник. – Херсон: Олдіплюс, 2009. – 356 с.

1. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
4. Сайт кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності <http://feb.tsatu.edu.ua/faculty/department-of-business/>
5. Internet.